

KÜLÖNFÉLÉK.

Pusztuló tölgyes képét hozzuk jelen számunk mü mellékleteként. Az ábrázolt terület egyike ama u. n. közlegelőinknek, amelyeken a fűszál már ismeretlen fogalom, csak a rövidtörzsű ágbogas tölgyek tengetik még életüket a termőrétegétől úgy szólván teljesen megfosztott talajon, amelyet vizmosásos árkok szeldelnek át. Ezek a völgy alján mély, szakadékos, romboló vizmosássá egyesülnek. A majdnem fehér kopárság élesen elüt a rajta még ritka állásban sinlódó tölgyek sötétzöld koronáitól.

A Budapest vidékét bejáró turisták jól ismerhetik e területet. Egyik nyulványa ez a Visegrád és Dömös községek között magasló u. n. Prédikálósziéknek (640 m), amely szemben fekszik a sűrűn látogatott Dobogókővel. A képen látható hegyoldal folytatásában (balra) fekszik a Duna mellett Dömös község. Hogy a völgyet alkotó vadpatak földjeiben és magában a községben nagyobb károkat eddig nem okozott, az csupán annak köszönhető, hogy aránylag nem nagy a kérdéses kopárság és a hegyoldal sem magas, a völgy hátsó részét pedig sűrű, ápolt erdőség borítja. Ritkán látni azonban a legeltetés pusztításainak fokozatos előhaladását oly szép egymásutánban mint ezen a helyen. Képünk baloldalán a már famentes, vizmosásokkal mélyen árkolt kopárságot látjuk, míg a kép java részét a még fás, de különben már teljesen elpusztult talajjal bíró rész foglalja el. Még tovább jobbra, a képen már nem foglalt részen a tölgyes záródása még valamivel jobb, míg a pusztulás e képével teljes ellentétben, egyenes vonallal élesen elhatárolva az esztergomi főkapitálnak, a legeltetéstől mentes ép erdeje zárja be a sorozatot.

A Baranya-, Somogy-, Tolnamegyei Erdészeti és Vadászati Egyesület f. hó 6-án, ezuttal már új székhelyén Pécssett a városháza gazdasági tanácsstermében tartotta meg első rendes közgyűlését, melyen Pánczél Ottó I. alelnök elnöklete alatt 27 egyesületi tag vett részt. Az Országos Erdészeti Egyesület gróf Széchényi Bertalant, egyesületünk ügybuzgó elnökét bizta meg képviselőletével, ki azonban — sajnos — ezuttal akadályozva volt abban, hogy e megbízatásnak eleget tehetett volna. A Borsod-, Gömör-, Hevesmegyék Erdészeti Egyesületét Dezsényi Jenő kir.

alérdőfelügyelő és Mányai Imre uradalmi főerdész, Somogy vármegye közönségét Noszlopy Tivadar tb. megyei főjegyző, a Schaumburg Lippe György herceg dárcai uradalmát Szuly János ügyvéd, uradalmi jogtanácsos, és a m. kir. vallás- és közalapítvány vajszlói erdőgondnokságát Tirts Rezső m. kir. főerdész képviselték.

Elnök szívélyes szavakkal üdvözli a megjelent vendégeket és az egyesületi tagokat, a közgyűlést megnyitja s a jegyzőkönyv hitelesítésére Suha Rezső választmányi és Deák János rendes tagot kérte fel.

Ezután Kolossváry Andor egyesületi titkár olvasta fel jelentését az Egyesület eddigi működéséről, melynek tudomásulvétele után a kiküldött pénztárvizsgáló bizottság nevében annak elnöke Suha Rezső tett jelentést az Egyesület vagyoni állapotáról és pénztárkezeléséről, melyek a legpéldásabb rendben találtatván a közgyűlés őszinte köszönetét tolmácsolja Sech Jenő pénztárosnak s neki a felmentvényt megadta.

A választmány által összeállított költségvetési előirányzat s ennek keretében választmány abbéli javaslata is egyhangulag elfogadtatott, hogy Stainer Gyula körmendi magpergető gyáros 45 kor. adománya 2 oly erdőőr megjutalmazására fordíttassék, kik a f. évi okt 21-én Pécssett megtartandó erdőőri szakvizsgát a legjobb eredménnyel tették le.

Az alapszabályok némi jelentéktelen módosítása után a választmányban megüresedett 2 tagsági helyre titkos szavazás útján dr. Vámos Károly, a magyar kegyes tanítórend menyei uradalmának kormányzója és Kacs Kovics Lajos csurgói főszolgabíró választottak meg, mindketten egyhangulag.

Olvastatott Borsod-, Gömör-, Hevesmegyék Erdészeti Egyesületének folyó évi 93. szám alatt intézett átirata s az ahhoz csatolt javaslat-tervezet, mely az 1886. évi XXII. t.-cz. némely szakaszainak, mint az erdőtisztí karra sérelmes intézkedéseknek, törvényhozási uton leendő módosítását czélozza.

A közgyűlés a kiváló gonddal megindokolt javaslatot teljes mértékben magáévá tette s elhatározta, hogy azt tőle telhetőleg támogatni, illetve annak megvalósítása érdekében táplált óhaját kellő módon kifejezésre juttatni fogja.

A tárgysorozat következő pontját Bálint Ferencz tagtárs

tanulságos, szép felolvasása merítette ki, melyben úgy a szakembert mint a laikust egyaránt érdeklő módon fejtegeti az erdő-ápolásnak különféle módjait, különösen a Mecsekhegységben elterülő terjedelmes erdőkben alkalmazott és alkalmazni javasolt módjait az áterdülésnek. Az osztatlan tetszéssel fogadott felolvasónak köszönetet szavaztak s amaz óhajnak adtak kifejezést, hogy az kinyomattassék s az Egyesület tagjainak megküldessék.

Hasonló kitüntetésben részesült Kolcsovány Andor egyesületi titkár is, ki az orvvadászat elleni védekezés czimén tartott felolvasásával kötötte le az érdeklődők figyelmét.

Ismertette az orvvadászat elleni védekezés különféle módjait s végül határozati javaslatot terjesztett elő, melyet a közgyűlés elfogadva, a szönyegen levő kérdés tanulmányozására Sárközy György elnöklele alatt és Hain Ferencz, Tatarek Kálmán, Woricska Ferencz és Kolozsvári Andor tagokból álló 5 tagu bizottságot küldött ki.

Ezzel a közgyűlés egyéb tárgy hiányában bezárattott.

A **sepsiszentgyörgyi székely kiállítás** *Darányi* Ignác dr. földmivelésügyi miniszter múlt hó 30-án nyitotta meg *Mezőssy* Béla és *Balogh* Vilmos államtitkárok kíséretében. A miniszter ottlétét a székely birtokosság természetesen a már megszokott módon nem hagyhatta az alkalmat felhasználatlanul arra, hogy ne kívánta volna a székely közbirtokossági erdőknek az állami kezelés alól való kivonását és a legeltetés korlátlan üzését, ugyanazt, amit a nyár elején Budapesten járt nagy székely küldöttség is kért. A Sepsiszentgyörgyön megjelent újabb küldöttséget *Nagy* György országgyűlési képviselő vezette.

A miniszter megígérte, hogy *Mezőssy* Béla államtitkár ez ügyben, mihelyt ideje engedi, a helyszínére fog utazni, hogy a felmerülő panaszok alapossága iránt tájékozást szerezzen.

A kiállításról a következő tudósítást kaptuk:

Sepsiszentgyörgyön f. évi szeptember 29-től október 3-ig *székely kiállítás* volt. Tekintettel a Székelyföldön jelenleg folyó nagymérvű erdőkihasználásra, a kiállítás rendező-bizottsága gondoskodott arról is, hogy a természeti kincsek csoportjában a kiállítás ötödik osztályában a székelyföldi erdőipari termékek is bemutatassanak. Sajnálattal állapítom meg, hogy a kiállítást látogató

nagyszámu közönség a székely közgazdasági termelés ezen fontos ágáról a látottak alapján tiszta képet nem nyerhetett, amennyiben a Székelyföldön létező nagyszámu erdőipari vállalat közül csak egynehány képviseltette úgy-amúgy magát. Pedig a rendezőség szóbeli és írásbeli megkeresések útján többször is felhívta a termelőket a kiállításon való részvételre. Dicséretes kivétel gróf *Mikes Ármin* zabolai és *Diósi Ig.* fia Lajos barátosi erdőgazdasága. Előbbi különféle lucz- és jegenyefenyő fűrészárut, szita-kérget állított ki s a zszindely és gyufaszálka készitési módját, valamint fűrészgyárainak és sodronypályájának berendezését sikerült fényképekben mutatta be.

A Mikes-féle kiállítás keretében igen szép gyűjtemény volt külföldi és belföldi fanemekből, keret-, kereszt- és körfűrészek fogaiból és a fának kézi megmunkálására szolgáló miniatűr eszközökből. A gyűjtemény kapujául szolgált egy diadalív, mely két 42 méter hosszú, tönkökre fűrészelt lucz- és jegenyefenyőből volt összeállitva.

Diósi Ig. fia Lajos vállalata egy 36 méter hosszú luczfenyőt, különféle tölgy, lucz- és jegenyefenyő fűrészárut és fenyő szőlőkarót mutatott be.

Ha még megemlítem, hogy a székelyudvarhelyi állami erdőhivatal a megyében tenyésző fák gyűjteményével, a görgényszentimrei erdőőri szakiskola kéregből összeállitott országcimerben elhelyezett erdőgazdasági fényképekkel, ismertető füzetekkel, a sepsiszentgyörgyi m. kir. járási erdőgondnokság erdei facsometékkal és egyes székely kisgazdák háziiparilag készitett gazdasági faeszközökkel vettek részt a kiállításon s végül ha felemlítem, hogy Grünwald Albert brassói faiparos hamuszürkére impregnált bükkből készült csinos hálószoba butorberendezést mutatott be: a kiállítás erdőgazdasági részét ki is merittem.

Dicsérettel említem fel, hogy a rendező-bizottság felhívására egynehány székelyföldi erdőipari vállalat a kiállitási pavillonok és félszerek felépítéséhez körülbelől 5000 korona értékű „ausschuss“ deszkát (bornát) és gerendát adományozott s ezzel a kiállítás fényes anyagi eredményeihez nagymértékben hozzájárult.

A vadászati csoport, mint egyebütt, itt is nagy vonzó erővel bírt. A látogatók nem győzték eleget bámulni a medve- és

vaddisznóbőröket, vaddisznófejeket, a szarvas-, dámvad és őzagan-csokat, a zergekampókat a régi és új szerkezetű vadászfegyvereket és a nagyszámu másféle kitömött állatot. Volt egy hatalmas kitömött hiúz, vadmacska, vidra, vízi és erdei madársoport és több szép sas.

Hibbján János.

A pécsi kiállítás dongafái. Már megemlékeztünk a pécsi kiállításról szóló közleményünkben azokról a ritka nagyságu dongákról, amelyeket „dongapavillonná“ összeillesztve a vajszlói m. kir. vallásalapítványi erdőgondnokság állított ki. Amint a „Kádár“ című szaklapban olvassuk, ezek közül az 1000-akós és az 500-akós hordó dongáit Herrmann János és fiai budapesti hordógyáros cég vette meg akónként 10 K-ért. Nevezett lap ehhez a híréhez azt a megjegyzést fűzi, hogy ez a dongafáért eddig példátlanul álló ár, buzdításul szolgálhatna arra, hogy az önkezelésben letarolt erdők anyagából „elsőrendű tűzifa“ helyett, inkább dongafát készítsenek, ami úgy az iparosok, mint a birtokos szempontjából fontossággal bír.

Nemzetközi balesetügyi, iparegészségügyi és munkás-jóléti kiállítás. Budapesten, a városligeti iparcsarnokban múlt hó 8-án nyílt meg ez a kiállítás, amelynek rendezői között az Országos Erdészeti Egyesület is szerepel. Sajnos azonban, hogy a kiállításra vonatkozó felhívásokat az általános előkészületek miatt oly későn lehetett szétküldeni, hogy uradalmaink résztvétele szinte eleve kizárt volt. Tényleg az erdőgazdasági üzemek, sőt a faipar is csak rendkívül csekély mértékben vannak képviselve a kiállításon. Ennek egyik oka kétségkívül az, hogy a kiállítás tárgyát képező téren általában még igen keveset tettünk, mégis a kellő idő mellett valami keveset kiállíthattunk volna.

Igy nagyon kevés az, ami bennünket a kiállításon közvetlenül érdekel. A földmivelésügyi miniszterium gyűjteményes kiállításában ott szerepel a kincstári erdőmunkások érdekében létesített társ-pénztárak működésének ismertetése és képek a munkások részére fenntartott kórházokról, iskolákról és ovodákról; találunk azonkívül néhány külföldi gépgyár kiállításában (Fleck, Topham) a faipar körébe vágó balesetelhárító készüléket és berendezést és a Ständige Ausstellung für Arbeiterwohlfahrt Charlottenburg kiállításában faipari védőberendezések képeit. Közvetlenül érdekelnek

még bennünket a budapesti tudóvész-statisztika adatai, amelyek szerint a faiparral foglalkozó munkások 5·6%-a tudóvészes, míg pl. a nyomdaiparnál ez a százalék 11·5-re emelkedik.

De ha maguk az erdőgazdálkodások a kiállítók sorában hiányzanak is, ez nem jelentheti azt, hogy azért ez a kiállítás, amely különben a rendezésére fordított rövid időre való tekintettel más téren meglepően sokat nyújt, nem tanulságos reánk nézve. A munkásjóléti intézmények felkarolása elsőrendű érdeke az erdőgazdálkodásnak is, ha a szükséges munkaerőt a maga részére le akarja kötni; már pedig ezen a téren a más üzemekben alkalmazott intézmények tanulmányozása által rendkívül sokat tanulhatunk ebből a kiállításból, amely rendezőinek s ezek között is elsősorban Bosányi Endrének, a középeurópai közgazdasági egyesület titkárának, fáradozásairól és céltudatos törekvéseiről tesz tanúbizonyságot.

Munkáshiány a Felvidéken. Az óriási mérvű és évről-évre növekvő kivándorlás hatása az erdőgazdaság és a vele kapcsolatos iparágak terén is érezteti hatását a munkáskéz hiányában és ezzel összefüggően a munkabérek rohamos emelkedésében. Időszakonként, különösen aratás idején, a még itthon maradt munkaerő is megcsappan, mert részben régi szokás szerint, részben pedig a földmivelésügyi kormány hívószavára az Alföldre megy mezőgazdasági munkába. Tudvalevő dolog, hogy az Alföldön a szociális izgatás következtében évről-évre attól lehet tartani, hogy nincs elegendő aratómunkás, aki a termést learassa és betakarítsa, ami ha bekövetkeznék, mérhetetlen kárt okozna az országnak. Ezért a földmivelésügyi kormány már évek óta a felvidéki munkásokból tartalékcsoportokat toboroz, amelyek a ménesbirtokokon készenlétben tartatnak és a szükséghez képest a gazdáknak átengedtetnek. Természetes, hogy a mai viszonyok között ez a szükséges intézkedés a Felvidék ugyanis kedvezőtlen munkásviszonyait időlegesen még súlyosabbá teszi.

Erre vonatkozólag olvassuk a Magyar Ipar egyik utóbbi számában, hogy a kassai kereskedelmi és iparkamaránál az ung-megyei gyárak panaszt emeltek amiatt, hogy a földmivelésügyi kormánynak a mezőgazdasági munkáshiány orvoslására irányuló akciója az iparban és erdőgazdaságban okoz munkáshiányt. Így

a *Bantlin-féle perecsényi vegyigyár* r.-t. előadja, hogy az amerikai kivándorlás folytán Ung vármegye legjobb munkaerőitől elesett, elannyira, hogy nagy gyártelepein nemcsak serdülő suhanczokat kényszerültek munkába állítani, kik a rájuk bízott teendőket csak igen silányan tudták elvégezni, de általában nem tudtak kellő számu munkást kapni annyira, hogy üzemük egyes mellékágait gyakran be kellett szüntetniök. Ezen munkáshiány miatt roppant mértékben felszökkentek a munkabérek és ezen béremelkedések daczára is nagyon bajos volt a rendszeres gyári és erdőüzemet fenntartani.

A Bantlin-féle vegyigyárak részvénytársasága konstatálja, hogy a munkásoknak állami birtokokon munkástartalékként való alkalmazása demoralizáló hatással van az összes lakosságra, mely különben is vad és fegyelmezetlen. A munkások szívesen engednek a Hegyvidéki Kirendeltség megbízottja csábító szózatának, mert tudják, hogy ingyenes utazáson kívül teljes ellátásban (pálinkával együtt) részesülnek, 2 korona napibért kapnak és ráadásul jóformán még dolgozniok sem kell. Midőn a munkásnép visszatér, megkapja egyszerre összes napibérét és azután megindul a pálinkaivás, mely a megmaradt munkásokra is átragad.

A visszamaradt munkásnép látván, hogy nélkülözhetlen, kihasználta ezt a kedvező helyzetet és gyárosaink kénytelenek voltak eltűrni hogy munkásaik félrészegen jöttek a munkába, nem tartották be a munkaidőt és alig számbavehető munkát végeztek. A munkások rendreutasítása, vagy éppen megbüntetése kisebb, vagy nagyobb terjedelmű munkabeszüntetést eredményezett, mely végeredményében újabb indokolatlan béremelkedéseket idézett elő.

Az Ungvári butorgyár r.-t. erdei üzeménél szintén nagymértékben érezte a munkásoknak tömeges elvonását.

Ez a nagy gyár, mely ez idő szerint a butorgyártásnál 300 férfi és 150 nőmunkást alkalmaz átlag 3, illetőleg 2 korona napi kereset mellett, utóbbi időben akárhányszor kénytelen volt erdei üzemét beszüntetni, mert az erdőben kitermelt faanyagokat, melyek a vasuti vonal mentén már rakodásra készen állottak, a beállott munkáshiány következtében csak nagynehezen, vagy egyáltalában nem volt képes felrakatni. Így természetesen a naponkint közle-

kedő erdei vonat mitsem hozott le az erdőből, mely körülmény a gyárra nézve óriási károsodást jelent.

Megjegyzendő, hogy ezen butorgyár erdei üzeménél 3 hónap alatt mintegy 300 munkást foglalkoztat, az év többi hónapjaiban pedig átlag 150-et. Ezeknek napi átlagkeresete 3—5 koronára tehető.

A Bantlin-féle vegyigyárak részvénytársasága bercsenyifalvi erdőüzeménél 118 favágót (a legjobb férfikorban) alkalmaz, kiknek napibére fejenként átlag 3—5 koronát tesz ki; szükséglete azonban körülbelül 100 emberrel több lenne. Ezen erdőüzemnél azonkívül körülbelül 70 napszámot is alkalmaz és pedig 1 korona 60 fillér — 2 korona 80 fillér napibérrel; de ezen üzemnek szintén még vagy 80 embere volna szüksége.

A vállalatnak perecsenyi gyárában átlag 314 munkás (felnőtt férfi) alkalmaztatik 1 korona 60 fillér — 4 korona napibérrel és itt is mintegy 30 napszámra volna még szükség.

Végre turjasebesi fióktelepen is az átlagos munkásállomány 76 ember, kiknek napibére 1 korona 56 fillér — 4 korona között váltakozik; itt is még vagy 20 munkásra volna szükség.

Az említett gyári vállalatok munkásainak munkástartalékként való alkalmazására történt elcsábítása azt eredményezte, hogy például az említett vegyigyárak erdőüzemükkel július havában egészen szünetelni kényszerültek és a gyár nem folytathatta ugyan-ezen okból munkáslakásainak építését.

Ugyanilyen helyzetben volt a magyar királyi államvasutaknak talpfatelítő telepe.

Ha a fent jelzett állapotok ismétlődnek, életképes gyári vállalatainknak existenciájára veszélyeztetnék és ennél fogva a kamara teljes ülésében azt javasolta az előadó, járuljon a kamara indokolt felterjesztéssel a kereskedelmi miniszter ur elé, melyben arra kéri, hogy a jövőben a Turja és Lyutta völgyeiből, továbbá az Ung völgyéből Ókemenczétől Kisbereznaig ne engedje a munkásokat elvonni.

A kamarai közgyűlés az előadónak javaslatát egész terjedelmében elfogadta.

Erdőbirtokosok szövetkezése. Mig a fakereskedők kartellszerű egyesülésére számos példa van, addig az erdőbirtokosok

szövetkezéséről eddig alig lehetett hallani. Legújabbán azonban erre is van példa, még pedig nyugati és északnyugati Csehországban, ahol „az erdőbirtokosok szabad egyesülése” czimen szervekedtek a fatermelők, termékeik előnyösebb értékesítése czéljából. Fatermelők alatt ez esetben kizárólag az erdőbirtokosok értendők, fatermelők abban az értelemben, amint e szó nálunk használatos, t. i. az erdei kitermelést is végző nagykereskedők ott nincsenek, lévén az erdők kihasználása mindenütt házilagos.

Okot az erdőbirtokok szervezésére az ottani fakereskedőknek 1904-ben kötött kartellje adott. Ámde nem ellenkartelt kötöttek az erdőbirtokosok, mert mindenki megtartotta teljes cselekvési szabadságát, hanem egyesültek, hogy egymást a főpiacz iránti tájékozódásban támogassák és az ekként elérhető előnyöket közösen kihasználják, mert eddigi tapasztalat azt mutatta, hogy sok erdőbirtokos a piaczi helyzetet nem ismerve, magára nézve hátrányos árajánlatokat is elfogadott.

A kitűzött czél elérésére azonban nemcsak a piaczi helyzet kipuhatolására volt szükség, hanem arra is, hogy az egyenlő termelési és értékesítési viszonyokkal bíró birtokok egyöntetű termelési szabályokban (usanceokban) megegyezzenek. Így jöttek létre a kiviteli árura vonatkozó termelési szabályok, amelyeket a cseh erdészeti egyesületek adtak ki.

A nyugat-csehországi erdőbirtokosok szabad egyesüléséhez eddig 43 erdőbirtokos csatlakozott, akik évenként egyszer jönnek össze, hogy egy évre szóló megbizással végrehajtó bizottságot válasszanak. Ennek a végrehajtó bizottságnak a tevékenysége igen élénk. Ezzel közlik az egyes birtokokon minden egyes faeladás alkalmával az elért árakat, az gondoskodik megbízható tudósításokról a bel- és külföldi főpiaczokra nézve, ez vezet jegyzéket a számbavehető fafogyasztó helyekről és fakereskedő-czégekről, ez állítja össze átnézetesen a vele tudatott faeladási eredményeket s közli azokat az összes tagokkal. A végrehajtó bizottság minden hóban ülést tart, amelyen a piaczi viszonyokat részletesen megvitatja. A bizottság költségei az egyes birtokok által eladott famennyiségek arányában vettetik ki s 1906-ban köbméterenkint 12 fillért tettek ki. Az egyes tagok faeladási tárgyalásaira és a beérkező ajánlatok elbírálására azonban bizottság befolyást nem gyakorol,

Óriási erdőbirtok Amerikában. Ifj. Vuk Gyula a Pester Lloyd egyik f. év tavaszán megjelent számában Magyarország főiparágáról írva, a hazai erdőgazdaságnak, a mutatkozó általános fahiányra való tekintettel, fényes jövőt jósol. Eközben reátér az amerikai viszonyokra, amelyeket saját tapasztalatából ismer; az amerikai fa mindinkább gyérül az európai piacokon és árban 8—10 év alatt megkétszereződött. Az ott folyó általános erdőpusztítás közepette sikerült egy élelmes németnek, aki 55 év előtt vándorolt ki Amerikába, szinte észrevétlenül 22 millió kat. hold erdőterületet, tehát mintegy 6 millió holddal többet mint Magyarország egész területe, összevásárolni. Az amerikai erdők s egyúttal az amerikai fapiacz e nagy hatalmu urát Weyerhäusernek hívják és fűrész munkás kezdte pályafutását. Az óriási erdőbirtok a Wiscounsini folyótól a csendes óceányig terjed; értékét több mint egy billio dollárra becsülik, mert tulnyomórészt vágható koru erdő.

Az apáczalepke petéinek hideg bírása. (K. T.) Nekünk kérdésnek érdekes tudni azt, amit a Pesti Napló f. évi 230 számában az apáczalepke és a fenyőszövőök petéinek azon tulajdonságáról ír, hogy mennyire képesek azok a hideg hatásának ellenállani.

A föltehetőleg megbízható forrásból eredő közleménynek ide vonatkozó része ekként hangzik:

„Számos állat minden baj nélkül fagyhat meg, mert fölengedve ismét tovább él. Különösen a véglények, kerekcsérkék, apró rákfélék és egyes rovarok tűnnek ki ezzel az éltszivóssággal; de a gerinczesek között is akadnak ilyen ellentálló természetűek: ilyenek a békák és a halak, melyek keményre fagyva, ismét életre ébredhetnek. Leginkább ellentállanak a fagynak a gerincztelenek petéi, a rovarok bábjai és a véglények tokjai. Az erdőpusztító apáczalepke petéi például 30 C° hideget eltűrnek; rokonának, a *fenyőszövőnek* petéi már sokkal kevésbé ellentállók, mert már 10 C° fokon bábjai pedig már 6 C° fokon elpusztulnak, de a kitelelő hernyói bármily nálunk előforduló téli hideget, baj nélkül állanak ki“.

Halálozás. Kellner György, Sopron város erdőmestere, az Országos Erdészeti Egyesület alapító tagja mult hó 26-án elhunyt. Béke hamvaira!